

מוזיאון ראשון לציון: מסע מעורר השראה לראשית ההתיישבות בארץ

Posted on 30 ביוני 2020 by שוש להב

ראשל"צ, ערש הסמלים הלאומיים - הדגל, ההימנון, העלייה הראשונה והחלוציות. הרפתקאות במוזיאון

Categories: [כחול לבן](#), [ראשי](#)

Tag: [מוזיאון ראשון לציון](#)

סקרנים לדעת היכן הכל התחיל? בראשון לציון - כאן התחיל הכל: כאן היו חולמים ומגשימים. כאן נוצר והונף לראשונה בעולם דגל כחול לבן, עם מגן דוד במרכזו. כאן נכתבו מחצית ממילות המנון "התקוה", כאן הותאמה לשיר המנגינה וכאן שרו אותו לראשונה. כאן למדו עברית בעברית, בבית הספר העברי הראשון. והעלייה הראשונה? גם כאן, בראשל"צ. במוזיאון ראשון לציון תמצאו את ההיסטוריה מעוררת ההתפעלות הזו של הציונות בארץ ישראל, בצורה מעניינת, ידידותית ומזמינה את כל המשפחה להרפתקאה, אל מקורות החלוציות, החזון וההגשמה.

מוזיאון ראשון-לציון, אחד מאתרי המורשת הלאומית במדינת ישראל, מציע למבקרים סיורים ייחודיים לגילאים השונים. מגוון הפעילויות המוצעות מעלה על נס את תרומתה הנכבדה של ראשון-לציון לעיצוב התרבות, הלאומיות והדמוקרטיה הישראלית. מרכז החינוך במוזיאון, מהווה מרכז ללימוד, לחוויה ולהעשרה, שמטרתו לקרב קהלים מגוונים

לעולמות התוכן שמציג המוזיאון. המוזיאון מזמין את הציבור לחוות חוויה מעשירה, וליהנות ממבחר תוכניות מרתקות, המשלבות אמצעי הדרכה מגוונים, כמו: חקר עצמי, משחקים, משחק תפקידים, הדרכה בהשתתפות שחקן, הפעלות דיגיטליות, סדנאות יצירה ועוד. במוזיאון מספר תערוכות קבועות וחללים, בהם מוצגות תערוכות קבע ומתחלפות.

הדיליז'נס (כרכרת סוסים) היחיד בארץ, אשר שימש בעבר להסעת נוסעים מהמושב ליפו. צילום שוש להב

בית המייסד אליעזר אלחנן שליט

הבית שוחזר וניתן לראות בו תצוגה ייחודית של בית מראשית ימיה של המושבה. בחדרים השונים ניתן לראות כיצד חיו המתיישבים, כיצד נראה המטבח באותה תקופה, חדרי המגורים והמרתף בו אגרו את המזון לאורך זמן. בבית שתי תערוכות - **אולם המייסדים**: בו מוצגות תמונותיהם של ראשי 17 המשפחות שייסדו את ראשון לציון וקבעו את התקנות לאורן בחרו לחיות. דרך תמונות המייסדים ניתן לספר את סיפור הקמתה של ראשון לציון. **בגדי ראשונים**: תצוגת אופנה יוצאת דופן דרכה ניתן ללמוד כיצד התלבשו אנשי התקופה על רקע תמונות מהמושב. התצוגה מלווה את האופנה במושב משנת 1882 עד לשנות ה-30 של המאה ה-20. באמצעות התערוכה ניתן לעסוק במגדר, שינויים במעמדה של האישה ובתפקידיה בבית ובמשפחה.

אורווה מקורית: בחצרה של משפחת שליט שופצה ושוחזרה האורווה המקורית, בנויה מאבני כרכר ולבני טין. בתוכה, ניתן לחזות באביזרי רתמה שונים וכן קיימת במקום תערוכה "כוח סוס - גלגלים בזמן מן הסוס ועד האוטובוס", המציגה את תולדות ההובלה והתחבורה בראשון לציון מראשית ימי המושבה ועד שנת 1951. בחצר לצד האורווה ניצב דיליז'נס (כרכרת סוסים) יחיד בארץ, אשר שימש בעבר להסעת נוסעים מהמושב ליפו.

דגם של כיתה בבית הספר העברי הראשון, בו למדו את כל המקצועות בשפה העברית, עם המורה דוד יודילוביץ'. צילום שוש להב

המרכז הרפואי

המרכז הרפואי כולל שלושה מבנים: בית הרפואות, בית הרוקח, ומרתף התרופות; מבנה הקליניקה והדואר; המרפאה. בבית הרפואות מוצגת תערוכת **"בעבודה ובמלאכה"** - תצוגה מרהיבה של רחוב בעלי מלאכה ובו סדנאותיהם, כלי עבודתם, דמויות מהווי המושבה בלוי קולות מן העבר. התצוגה מאפשרת לעסוק במחלות ובתרופות של פעם. במרתף התרופות שלוש תערוכות: כיתת לימוד, כלי בישול וכלי כביסה ותערוכה חקלאית. **כיתת לימוד** - הינה דגם של כיתה בבית הספר העברי הראשון, בו למדו את כל המקצועות בשפה העברית. שחקן יופיע במקום בדמותו של המורה דוד יודילוביץ', והכיתה עוברת חוויה בלתי נשכחת של השתתפות בשיעור "בטעם של פעם". **כלי בישול וכביסה** - מציגה את התרבות החומרית של אותם ימים, השימוש בנפט, בפחם, חיים ללא חשמל. **תערוכה חקלאית** - מציגה את הניסויים החקלאיים שנערכו בשדה הניסיונות של המושבה, במטרה לגלות מה הוא הענף החקלאי ממנו תתפרנס ראשון לציון.

במבנה הקליניקה והדואר מוצגת תערוכה: **"אנשים ארץ חלום"** - המציגה את החזון של הראשונים והגשמתו, פסיפס תרבותי של העליות השונות שהגיעו לראשון לציון, ביקורו של הרצל במושבה ומעורבותם של בני ראשון לציון במלחמת העולם הראשונה. את מבנה המרפאה הפכו לחלל לתערוכות מתחלפות, והשנה אנו מציגים בה את התערוכה: **"בנעליה"**, לציון 100 שנים למתן זכות בחירה לנשים בראשון-לציון.

סיפור יצירתו של הדגל העברי הראשון. צילום שוש להב

בית הייסמן

בית הייסמן נבנה בשנת 1882, הבית הראשון שנבנה במושבה. במרתף הבית התגורר כשנה מחבר ה"תקוה", נפתלי הרץ אימבר. בבית מוצגות שתי תערוכות: "מרתף התקוה", ו"הדגל ממקור ראשון". **מרתף התקוה** - בו נתרש להכיר את הדמויות שיצרו את המנון המדינה, "התקוה". במרתף ניתן לראות את שחזור חדרו של המשורר ותערוכה "מנגנת" אודות ראשון לציון כערש הולדתו של ההמנון הלאומי. **הדגל ממקור ראשון** - סרט ותצוגה אשר יובילו אותנו אל שנת 1885 ואל יום יצירתו והנפתו של דגל כחול לבן, עם מגן דוד במרכזו, לראשונה בעולם בראשון לציון, דרך המכתב המקורי והמרתק המתאר את האירוע.

הבית עבר עבודת שימור ושיקום אינטנסיבית, שכללה גם שימור ציורי קיר מרהיבים ובכללם, תקרה מצוירת אחת ויחידה, שלדברי המומחים הינה נדירה ביותר. הבית, שהוקם על ידי זאב גורדון בשנת 1891, היה אחד הבתים הגדולים והמפוארים במושבה. עיריית ראשון-לציון רכשה את המבנה שעמד בשיממונו ושימרה אותו, בשיתוף תוכנית מורשת של משרד ראש הממשלה. סיפורו המרתק של הבית כולל, בין היתר, את חוות היענים הראשונה בארץ ישראל, שהוקמה בחצרו על ידי שמואל צבי הולצמן, חתנו של זאב גורדון ויום חקלאי ויישובי יוצא דופן. הבית משמש חלל לתערוכות מתחלפות ובו מוצגת השנה תערוכה בשם: **תקוה, أمل, HOPE**.

במוזיאון ראשון לציון שמחים לשתף פעולה ולהתאים תוכניות ייחודיות לבקשת הלקוח, לדוגמא: חגיגת בר או בת מצווה, כשהחוגגים הצעירים יכולים לשמש באירוע, כמדריכים במוזיאון. תחשבו על זה...

כתובת המוזיאון: רחוב אחד העם 2 פינת כיכר המייסדים, ראשון לציון.

אתר מוזיאון ראשון לציון: <http://www.rishonlezion-museum.org.il>

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם'